

Колиску свою пам'ятала,
Любила казкову країну,
Могутні дуби і калину.
Ніщо не зламає ніколи,
Все те, що є з нами довкола –
Родючі лани світанкові,
І перші святі колискові.
Приспів

«Нема життя без України, бо Україна – це доля, яка випадає раз на віку, бо Україна – це мати, яку не вибирають, як і долю, бо Україна – це пісня, яка вічна на цій землі. Рідна мати і рідна Україна – два крила любові, і наша пісня цьому підтвердження».

Список використаних джерел:

<https://www.youtube.com/watch?v=FOEBCXA7Kps>
<https://www.youtube.com/watch?v=62z0cIB3btE&t=352s>
<https://vseosvita.ua/webinar/214/cabinet>
<https://docs.google.com/presentation/d/1Ms6uDFcfeU8rIHuIsamtL0HUAffMOwpM/edit?rt=pof=true>

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Вікторія КОНДРАТОВА,

*доцент кафедри дошкільної та початкової освіти комунального закладу
«Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук;*

Лариса ПИЧ,

*вчитель образотворчого мистецтва та технологій комунального закладу
«Навчально-виховне об'єднання № 25 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів,
природничо-математичний ліцей, центр позашкільного виховання "Ліра"
Кропивницької міської ради Кіровоградської області», учитель-методист*

З вересня 2022 року учні п'ятих класів почнуть вчитися за реформою «Нова українська школа», відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого 30 вересня 2020 року Кабінетом Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898) [1].

Ціннісні орієнтири зазначені в концепції «Нова українська школа», Державний стандарт базової середньої освіти вимагають нових підходів не лише до організації освітнього процесу, але й до оцінювання навчальних досягнень учнів.

Одним із основних видів оцінювання результатів навчання учнів як в початкових класах, так і в 5-6 класах (адаптаційний цикл навчання) Нової української школи є формувальне оцінювання [2, 3].

Учені світу наголошують, що саме формувальне оцінювання є ефективною стратегією підвищення рівня навчальних досягнень учнів. Так, швейцарський учений Ф. Перрену трактує формувальне оцінювання як «будь-яке оцінювання,

яке допомагає учневі навчатися та розвиватися», наголошуючи на активній ролі останнього [4]; новозеландські вчені Б. Коуві та Б. Белл – як «двосторонній процес між учителем та учнем з метою оптимізації процесу навчання», підкреслюючи аспект співробітництва [5]; британський учений П. Блек – як «діяльність вчителя та учнів, яка надає відомості, які можуть бути використані як зворотній зв'язок для кореляції навчального процесу», підкреслюючи ідею важливості реагування в процесі навчання на запити дитини [6].

Отже, формувальне оцінювання – оцінювання, яке допомагає учню «навчитися вчитися». Мета формувального оцінювання: відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості. Об'єктами формувального оцінювання є: процес навчання учня, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату та сам результат навчальної діяльності на певному етапі навчання. Шляхи здійснення формувального оцінювання: педагогічне спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів; аналіз портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів; самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів; оцінювання особистісного розвитку; застосовування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу. Результати формувального оцінювання відображаються в оцінних судженнях учителя/учнів/батьків. Оцінні судження вчителя мають бути об'єктивними, конкретними, чіткими, лаконічними, доброзичливими, слугувати зразком для формулювання оцінних суджень учнями. В оцінному судженні відображають прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень, за їх наявності, у досягненні очікуваних результатів навчання відповідно до програмових вимог.

Формувальне оцінювання має мотивувати, підтримувати й надихати учнів на успіх, саморозвиток, вияв власних здобутків у навчальній діяльності та сприяти формуванню навичок застосування знань й умінь під час виконання практико орієнтованих завдань.

Таке оцінювання дозволяє: вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку учнів; оцінити або визначити досягнення дітей на кожному з етапів освітнього процесу; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаровуванню; мотивувати учнів до прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, відсутність побоювання помилитися, переконання у своїх можливостях і здібностях.

Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання можна представити у вигляді такої послідовності дій [7]:

1. Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
2. Створення ефективного зворотного зв'язку.
3. Забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання.
4. Ознайомлення учнів із критеріями оцінювання.

5. Забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія).

6. Корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Наведемо приклад алгоритму діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання під час вивчення теми в 5 класі «Повітряна перспектива. Настрій. Малювання композиції за вибором учнів «Пейзаж рідного краю»» [7]. Хочемо звернути увагу, що завдання з образотворчого мистецтва передбачають вміння учнів пізнавати та аналізувати твори мистецтва, здійснювати мистецьку діяльність, виявляти емоційне ставлення.

1. Учитель разом з учнями обговорює цілі уроку.

Тема сьогоднішнього уроку: **«Повітряна перспектива. Настрій. Малювання композиції «Пейзаж рідного краю». Зображення пейзажу із передачею повітряної перспективи»**. Тож сьогодні ви ознайомитесь:

- з пейзажним жанром у живописі на прикладах відомих художників – пейзажистів;

- з поняттям повітряної перспективи;

- з роллю перспективи у передачі простору в пейзажному живописі.

Практичним завданням буде: зображення композиції «Пейзаж рідного краю».

2. Для створення ефективного зворотного зв'язку під час актуалізації опорних знань учитель може провести тестове опитування. Учні та учениці отримують аркуш із запитаннями. Школярам потрібно обвести правильну на їх думку відповідь. Приклад тестових запитань:

1. ***Вид образотворчого мистецтва, основним засобом зображення в якому є колір:***

А живопис;

В скульптура;

С графіка.

2. ***До ахроматичних кольорів належать:***

А червоний, синій, жовтий;

В чорний, білий, сірий;

С рожевий, фіолетовий, червоний.

3. ***До основних кольорів належать:***

А чорний, білий, сірий;

В червоний, синій, жовтий;

С зелений, оранжевий, фіолетовий.

4. ***До теплих кольорів належать:***

А червоний, оранжевий, жовтий;

В зелений, синій, фіолетовий;

С білий, сірий, чорний.

5. ***До холодних кольорів належать:***

А рожевий, коричневий;

В червоний, оранжевий, жовтий;

С голубий, синій.

6. Жанр образотворчого мистецтва, присвячений зображенню природи, краєвидів міст, сіл:

А портрет,

В пейзаж,

С натюрморт.

Далі учні здійснюють самооцінювання або взаємоцінювання тестових завдань.

Учитель надає інструкції щодо оцінювання: «Якщо ваш товариш відповів правильно, то навпроти номеру питання поставте цифру «1», якщо відповідь не правильна – цифру «0». Порахуйте та запишіть кількість правильних відповідей. Максимальна кількість балів – 6.»

3. Для забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання на даному уроці використовую різноманітні прийоми форми і методи роботи з навчальним матеріалом. Наприклад: «**Мотивація навчальної діяльності**

- Уважно розгляньте репродукції картин. Яка з них вразила вас найбільше?

- За допомогою яких засобів художники передають глибину простору?

Викладення нового навчального матеріалу.

- Розділіть подумки картину на плани. Як змінюється зображення предметів із віддаленням від глядача?

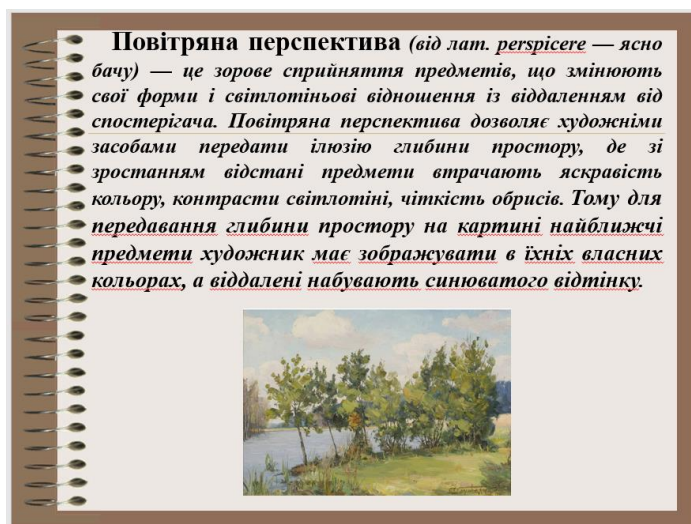

На дальньому плані на картинах художників колір втрачає свою яскравість, контрасти світлотіні пом'якшуються, глибина здається світлішою, ніж на передньому плані; зникає чіткість і ясність обрисів предметів. Це явище характерне для повітряної перспективи.

Розмір об'єктів

Розташування

Загородження

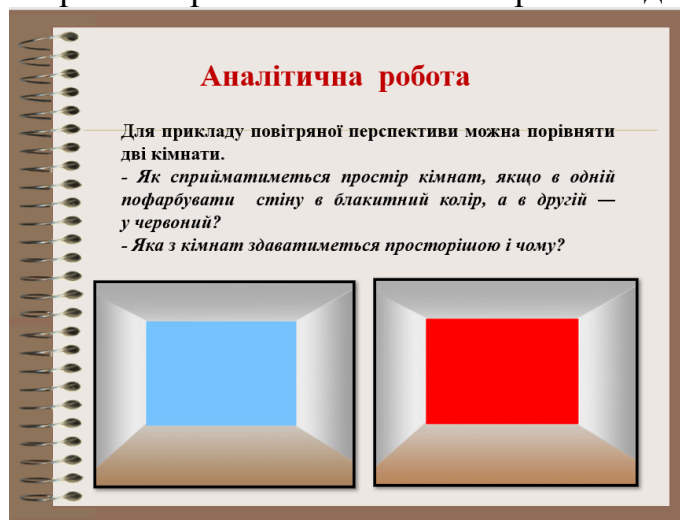
Учні з'ясовують, що повітряна перспектива — це зміна в кольорі і тоні предмета по мірі його віддалення. Без знання її законів неможливе правильне зображення простору в малюнку. Вони мають наступний зміст (учні вставляють пропущені слова):

1. Чим ближче знаходяться об'єкти в природі, тим насиченішими і _____ їх потрібно зображувати в композиції.
2. Чим більше відстань, тим об'єкти стають більш _____ та тьмянішими, в них з'являються блакитні, сині, фіолетові відтінки.
3. Предмети зі світлим забарвленням при віддаленні _____, а темні — _____.

4. Об'єкти, зображені на першому плані, змальовуються різким, чітким контуром, об'єкти другого плану більш м'яким, а дальній план малюється з розмитими контурами.

5. Найближчі до ока глядача предмети зображуються об'ємно, а віддалені –

6. Найближчі об'єкти малюнка мають бути детальнішими, ніж віддалені. Для прикладу повітряної перспективи можна порівняти дві кімнати.

Учні роблять висновок: яскраві, активні, насичені кольори, здаються наближеними. Особливо це стосується теплих тонів: оранжевих, червоних, жовтих. А холодні, бліді, неактивні кольори здаються віддаленими.

У живописній композиції головне, на що звертає увагу глядач, підкреслюється кольором. Контрасти або нюанси породжують різні настрої та почуття: від холодних, спокійних, похмурих до теплих, радісних, агресивних чи войовничих. Контрасти та нюанси кольорів, їх насиченість і світлота є складниками колориту картини. Він може бути холодним або теплим. До холодної гами кольорів контрастним є теплий колір, а до теплої гами - холодний.

Пейзажі бувають веселими і сумними, ніжними й таємничими, урочистими і тривожними. У цьому ми можемо пересвідчитись, поглянувши на репродукції картин видатних українських художників (учні переглядають пейзажі: Тараса Шевченка, Архипа Куїнджі, Сергія Васильківського, Василя Бойчука тощо).

Фізкультхвилинка.

Учитель пропонує учням стати справжніми художниками, але інструментом слугуватимуть: кінчик носа, ліве та праве вухо. Писати треба слово ПЕЙЗАЖ.

4. Учитель разом з учнями розробляє критерії оцінювання практичної роботи, наприклад:

- 1) композиція;
- 2) передача простору кольором;
- 3) техніка виконання;
- 4) оригінальність роботи.

5. Для забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність на даному уроці учитель застосовує рефлексію. Наприклад:

- З якими новими поняттями познайомилися сьогодні?
- Чого навчилися?

- Чи сподобалася вам бути художниками-пейзажистами?

6. Для корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання пропоную учням дотримуватися етапів роботи над практичною роботою до даного уроку.

Наприклад, практична робота «Пейзаж рідного краю».

Завдання групам: передати глибину простору за допомогою різних художніх матеріалів, застосовуючи закони повітряної перспективи

1) Художні матеріали для першої групи: акварельні фарби.

2) Художні матеріали для другої групи: гуашеві фарби.

Етапи роботи над пейзажем:

1) Подумайте, що ви хочете зобразити в своїй композиції на першому плані, на другому, в даліні.

2) Оберіть формат аркуша (розташуйте аркуш паперу вертикально чи горизонтально, в залежності від задуму).

3) Виконайте малюнок простим олівцем. Проведіть лінію горизонту і починайте малювати з першого плану задуманої композиції.

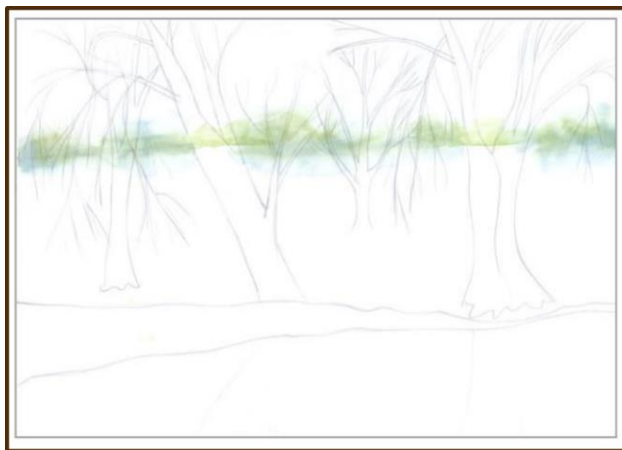
4) Виконайте малюнок у кольорі за допомогою акварельних чи гуашевих фарб і пензликів.

Пам'ятайте, якщо малюєш гуашевими фарбами, то користуйся методом розбілювання (додавання білої гуаші до обраного кольору для створення світлих відтінків) та затемнення кольорів (додавання чорної гуаші до обраного кольору для створення темних відтінків).

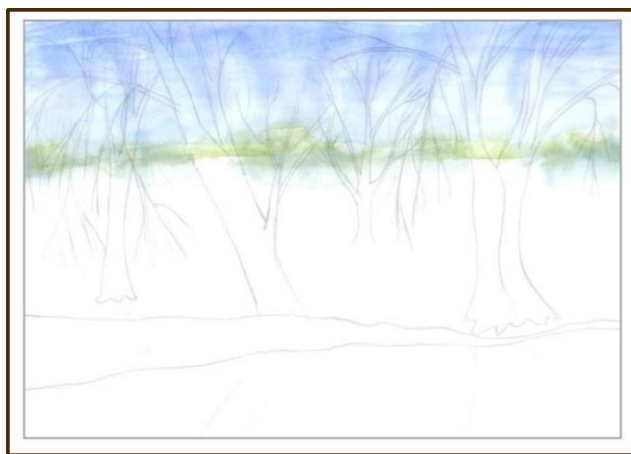
Якщо малюєте акварельними фарбами, то працюйте так:

1) Зволожте папір за допомогою води та широкого пензлика.

2) Змішайте на палітрі зелений та синій кольори. Наберіть колір, який вийшов, на пензлик. Намалуйте лінію горизонту. Оскільки папір вологий, то намальована лінія буде розтікатися і утворювати смужку дерев вдаліні. Їх зображення буде узагальнене.

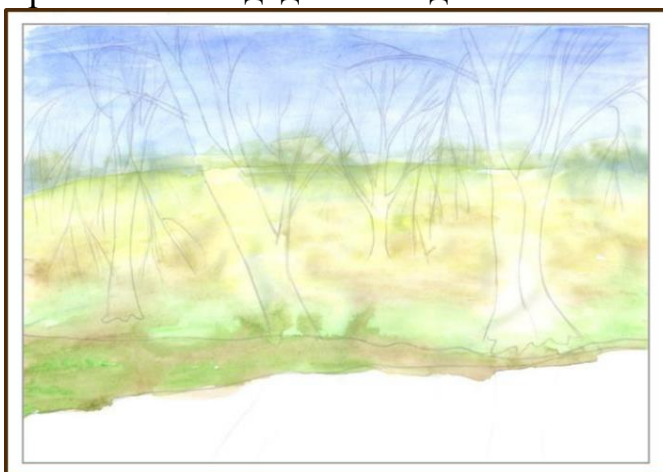

3) Намалуйте небо горизонтальними мазками за допомогою широкого пензлика.

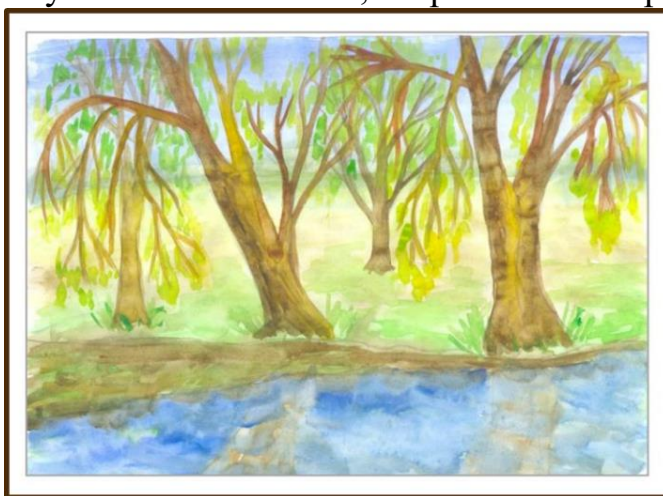

4) Намалюйте землю світлими відтінками зеленого, коричневого та салатного (жовто-зеленого) кольорів.

Пам'ятайте, наносити фарбу потрібно горизонтальними мазками за допомогою широкого пензлика. Змішувати кольори на палітрі. Щоб відтінки були світлими, до фарби потрібно більше додавати води.

1) Коли фарба на папері підсохне, починайте малювати другий та перший плани композиції. Зверніть увагу, як малюється дерево. Пам'ятайте, листя на деревах, суцвіття (сережки) на вербах малюються короткими скісними мазками. Синій колір води в річці буде темнішим, ніж колір неба. Деревя, трава на першому плані виконуються насиченими, яскравими кольорами.

Самооцінювання та взаємооцінювання будемо здійснювати за розробленими критеріями:

- 1) композиція;
- 2) передача простору кольором;
- 3) техніка виконання;
- 4) оригінальність роботи.

Пропонуємо також приклад інструментів формувального оцінювання, які можна використати на уроках образотворчого мистецтва в інтегрованому курсі «Мистецтво».

Інструменти формувального оцінювання

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень учня за допомогою портфоліо. Портфоліо з образотворчого мистецтва – це підібрані учнем практичні роботи (малюнки), результати участі у проєктній діяльності (буклет; плакат; колекція світлин: фото, репродукції, малюнки; презентація; доповідь тощо) із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. На початку навчального року кожен учень приносить портфоліо (папку з вкладеними файлами), після кожного уроку образотворчого мистецтва він вкладає в нього свій малюнок. У кінці вивчення розділу можна організувати виставку дитячих робіт, кожен учень буде мати можливість розповісти про свої досягнення. Портфоліо може бути в паперовому та/або електронному вигляді (за домовленістю учасників освітнього процесу).
2	Доповни думку	Учитель пропонує учням заповнити пропуски у пропонованому твердженні. Наприклад, 5 клас, тема «Народне декоративне мистецтво у дзеркалі традицій і сучасності. Стилзація у декоративному мистецтві». «Декоративне мистецтво – _____ прикрашання архітектурних _____, предметів _____, побуту та одягу. Стилзація – узагальнене і спрощення зображувальних предметів за _____ і _____.» Учень відповідає: «Декоративне мистецтво – мистецтво прикрашання архітектурних споруд, предметів праці, побуту та одягу. Стилзація – узагальнення і спрощення зображувальних предметів за малюнком і кольором.»

3	Елективний тест	Учитель роздруковує набір літер для кожного учня (А, В, С), ставить питання із варіантами відповідей, учні піднімають картку із зазначеною літерою, яка на їхню думку відповідає правильному варіанту відповіді. Через 20 сек. Вчитель наводить правильну відповідь. Наприклад, 5 клас, тема: «Штрих у графіці. Різновиди штрихів та особливості їх нанесення» Еклектичний тест (запитання із варіантами відповідей): 1. Засобами виразності графіки є А об'єм, матеріальність; В фактура, текстура, колір; С лінія, штрих, пляма, крапка. 2. До графічних матеріалів ми відносимо такі А олійні фарби, темперу, акрилові фарби; В кольорові олівці, пастель, воскові крейди, туш, фломастери; С глину, пластилін, пластику. 3. Графіка – це А жанр образотворчого мистецтва; В вид образотворчого мистецтва; С техніка образотворчого мистецтва; 4. Види графіки за призначенням А станкова, книжкова, прикладна (промислова), плакат, комп'ютерна; В лінійна, живописна, скульптурна; С геометрична, рослинна. 5. Штрих в образотворчому мистецтві – це А коротка риска, лінія, яка є одним з основних елементів рисунка; В характерна риса художнього образу; С прийоми звуковидобування на музичних інструментах, які впливають на виразність виконання. Учень/учениця піднімає картку із літерою (А, В або С), яка на його/її думку відповідає правильному варіанту відповіді. Через 20 сек. вчитель говорить правильну відповідь.
4	Есе «Хвилинка»	Темою є запитання вчителя. Мета проведення: виявлення матеріалу, необхідного для повторного пояснення. Загалом учні можуть відповідати за одну – три хвилини.

		Наприклад, 5 клас, тема: «Професійне мистецтво. Живопис. Станковий живопис. Ахроматичні – хроматичні кольори». <i>Учитель задає конкретне запитання: «Живопис це вид образотворчого мистецтва?»</i> <i>Учень відповідає: «Учень відповідає: «Живопис – це вид образотворчого мистецтва, твори якого створюються фарбами на будь-якій твердій поверхні. Засобами виразності живопису є: колір, мазок, лінія, колірна гама, контраст, нюанс.</i> Вони дають можливість передати красу різнобарв'я навколишнього світу за допомогою акварелі або гуаші. Наука, яка вивчає колір, його властивості, правила використання називається кольорознавством. Кольори є ахроматичні та хроматичні. Хроматичні кольори поділяються на основні, похідні; теплі, холодні. Види живопису за призначенням: станковий, монументальний, театральнo-декораційний, декоративний. Твори монументального живопису – твори великого розміру, які прикрашають архітектурні споруди. Театральнo-декораційний живопис – художнє оформлення театральної вистави. Декоративний живопис – це прикрашання будівель, інтер'єрів у вигляді кольорових панно. Твори станкового живопису виконуються за мольбертом. Їх можна переносити, зберігати в житлових приміщеннях, установах, музеях. Мені подобається малювати аквареллю. Прозорість – основна її ознака і головна цінність. Саме вона надає легкість акварельному живопису.» <i>Запитання вчителя: «Колір є основним виражальним засобом живопису?».</i> <i>Відповідь учня: «Колір це головний засіб виразності у живописі. Він створює цілісні уявлення про матеріальні якості предметів і явищ навколишнього світу (передає шовк, атлас, дерево, хутро, мережива, кришталь). Створює враження про їх фактуру і забарвлення, про стан(психічний і фізичний).</i> Колір це постійно змінне явище в природі, яке залежить від погоди, часу доби, пори року, вологості повітря. Головні властивості кольорів: колірний тон, світлота, насиченість. Колірний тон – це ступінь розбіленості кольору. Світлота – це ступінь сили і «чистоти» кольору, яка зменшується при додаванні до
--	--	--

		нього чорного, сірого кольорів. Насиченість – це ознака сутності кольору, його забарвлення, наприклад, синій, жовтий, лимонний тощо. Кольори бувають основні та похідні, холодні та теплі. Гармонійне поєднання кольорів в картині у єдине ціле називають колоритом. Колорит розкриває глядачам барвисте багатство світу. Завдяки певному поєднанню кольорів живописні твори викликають у глядача певний настрій, різні враження, співпереживання та безліч емоцій. Колорит може бути – радісний, звучний, спокійний, сумний, теплий, холодний, світлий і темний».
5	Індекс-картки	Двосторонні картки із запитаннями. 5 клас, розділ «Види і мова візуальних / пластичних мистецтв». Вчитель роздає учням/ученицям двохсторонні картки з запитаннями. Наприклад: 1. Перерахуй види і мову візуальних / пластичних мистецтв 2. Визнач, що ти не зрозумів з даної теми та сформулюй свої запитання.
6	Сигнали руками	Учні під час пояснення учителем нового матеріалу сигналізують рукою щодо розуміння/не розуміння матеріалу: «Розумію і можу пояснити» «Ще не зовсім розумію» «Не впевнений щодо»

		За результатами отриманих відповідей я приймаю рішення про повторне вивчення або закріплення теми або продовження вивчення тем за програмою.
7	«Сенкан» (Синквейн)	Запитання вчителя: «Напиши синквейн до слова живопис». Учень відповідає: «Живопис колоритний, яскравий зображує, прикрашає, відображає вид образотворчого мистецтва картини». Запитання вчителя: «Напиши синквейн до слова пейзаж». Учень відповідає: «Пейзаж гарний, дивовижний тішить, дивує, відкриває пейзаж – це природа картина».
8	Технологія «Уяви себе в картині»	Дає можливість проаналізувати картину та скласти її опис. <i>Архип Куїнджі «Ліс»</i> Дай відповіді на запитання: • Чому я тут? • Що я бачу? • До чого я торкаюсь? • Що я роблю? • Що я відчуваю? • Що я чую? • Як я дихаю? • Про що я думаю? • Що приносить мені радість?
9	Технологія «Я глядач»	Дає можливість здійснити аналіз-інтерпретацію картини художника.

Амшею Нюренберга «У квітучому саду»

Дай відповіді на запитання:

- Яка пора року? Чому саме ця?
- Якого кольору трава?
- Якого кольору небо?
- Якого кольору листя?
- Що на першому плані картини зобразив художник?
- Які дерева квітнуть?
- Чим відрізняються дерева на першому плані від тих, що зображені на дальньому плані?
- Як ви думаєте, яку назву художник міг дати картині?

Аналіз-інтерпретація та порівняння кольорової гамми репродукцій картин

*М. Глуценко. Травень.
Перед дощем*

М. Глуценко. Травень квітне

Дай відповіді на запитання:

- Що в картинах спільного?
- Чим картини відрізняються?
- Який колорит картин?
- Яку музику можна підібрати до цих пейзажів – мажорну чи мінорну.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>.
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021р. №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти». URL: https://drive.google.com/file/d/1DuEdJ31mq4-gyMoszi89TOwfu8q_-PRM/view.
3. Наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти». URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86195/.
4. Perrenoud P. Pour un approche pragmatique de l'évaluation formative / Philippe Perrenoud // Mesure et evaluation en education. – 1991. – Vol. 13, No. 4. – P. 49–81.
5. Cowie B. A Mode of Formative Assessment in Science Education / Bronwen Cowie, Beverly Bell // Assessment in Education: Principles, Policy and Practice. – 1999. – Vol. 6, n. 1 (1 March). – P. 101–116.
6. Black P. Formative Assessment and Curriculum Consequences / Paul Black // Curriculum and Assessment. Scott David (Editor). – Westport : Greenwood Publishing Group, Incorporated, 2000. – P.7–24.
7. Кондратова В.В., Пич Л.П. Виховання любові до природи засобами образотворчого мистецтва: [навчально-методичний посібник]. - Кіровоград: КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2015. - 68 с.

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЙ) В КОНТЕКСТІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Олена ТАТАРЕНКО,

методист науково-методичної лабораторії інформаційно-технологічної освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Життя в сучасному високотехнологічному світі, де швидко з'являються десятки нових професій і відмирають застарілі, де вимагається насамперед творчість, вміння вчитися впродовж усього життя, висуває перед школою нові завдання нечуваної складності.

Пріоритет надається навчання самостійно добувати потрібну інформацію, вичленити проблеми, шукати шляхи їх раціонального розв'язання, вміти критично мислити, застосовувати набуті знання для вирішення нових завдань. Ці завдання сформульовані в новому Державному стандарті базової середньої освіти та Концепції Нової української школи [4].

Нова українська школа – середовище інтегрованого навчання, де діти можуть розвивати навички, які стануть їм у пригоді в реальному житті більше, ніж теорія з підручників.

Державний стандарт базової середньої освіти ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів.

Діяльнісний підхід в освіті – це спосіб реалізації ідей та змісту Нової української школи.